

NAJAVA PROMOCIJA KNJIGE

‘Zločini Jugoslavenske armije i komunistička represija u Lici i gradu Gospiću 1945. godine:

Dokumenti, svjedočanstva i grobišta (1944.-1998.)

Koautori knjige su povjesničarka Blanka Matković i dragovoljac Domovinskoga rata, pripadnik 9. bojne HOS-a Ranko Topić

**Pripremila:
BLANKA MATKOVIĆ**

Krajem ožujka 2019. javnosti će biti predstavljeno novo izdanje u nakladi Hrvatske družbe povjesničara ‘Dr. Rudolf Horvat’ pod naslovom ‘Zločini Jugoslavenske armije i komunistička represija u Lici i gradu Gospiću 1945. godine: Dokumenti, svjedočanstva i grobišta (1944.-1998.) koautora Blanke Matković i Ranka Topića, kojim obilježavamo 11 godina svoga djelovanja. Od 2011. do danas članovi udruge sudjelovali su na pripremi pet zbornika dokumenata o komunističkoj represiji u Hrvatskoj od 1943. do sredine 60-ih godina prošlog stoljeća, a sva dosadašnja izdanja bila su fokusirana na područje Dalmacije, naročito biokovsko-neretvanskoga kraja. U šestom zborniku, koji je ujedno peto tiskano izdanje našega Samostalnoga istraživačkog projekta ‘Hrvatska

povijest 1941. - 1948.’, predstavljamo 301 arhivski dokument koji je između 2008. i 2011. prikupljen u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu, Državnom arhivu u Karlovcu i Državnom arhivu u Gospiću. Rezultati tih istraživanja ranije su predstavljeni u izvornom znanstvenom članku Blanke Matković koji je pod naslovom ‘Ratni zločini počinjeni tijekom i nakon Ličko-primorske operacije od postrojbi Jugoslavenske armije i ustanova nove vlasti’ objavljen u Radovima Zavoda za hrvatsku povijest HAZU-a u Zadru u prosincu 2013. godine.

Ličko-primorska operacija 4. Jugoslavenske armije (JA) protiv postrojba Wehrmacht i Hrvatskih oružanih snaga (HOS) vođena je na području Like od 20. ožujka do 15. travnja 1945. godine, a dijeli se u dvije faze: zauzimanje istočne Like i Bihaća te zauzimanje Gospića, Perušića, Ličkog Osika i Otočca. Nakon 7. travnja 1945. postrojbe 4. JA nastavljaju kretanje na teritoriju Hrvatskoga primorja, odnosno prema Rijeci. Tije-

kom navedene akcije veći broj vojnih i civilnih osoba likvidiran je bez suđenja, a likvidacije su nastavljene i nakon travnja 1945. Dostupni dokumenti ukazuju na to da su zločine najvjerojatnije izvršile različite postrojbe 4. JA, Korpus narodne obrane Jugoslavije (KNOJ), Odjeljenje za zaštitu naroda (OZN-a) i I. Samostalna lička brigada. U spomenutom članku detaljnije se govori o likvidacijama počinjenima na području Gospića, Kaniže, Ličkoga Osika, Otočca i Korenice te je autorica na temelju dostupnih izvora pokušala identificirati počinitelje spomenutih zločina. Na tom je prostoru evidentirano 15 grobišta, a na tim su lokacijama u trenutku počinjenja zločina djelovale ponajviše postrojbe nekadašnjeg 8. (dalmatinskog) korpusa NOVH koje su sudjelovale i u ranijim zločinima u Dalmaciji i Hercegovini. U ovoj zbirci dokumenata objavljujemo mnoštvo arhivskih dokumenata na kojima se temeljio autoričin rad, a zbirku je proširena i brojnim dokumentima Suda

za zaštitu nacionalne časti, koji su pronađeni u Državnom arhivu u Gospicu.

Knjiga će biti predstavljena na promocijama u Gospicu (26.3. uz potporu Grada Gospicja), Udbini (27.3. uz potporu lokalnoga župnika), Lovincu (28.3. uz potporu Općine Lovinac), Ličkom Osiku (28.3. uz potporu lokalnoga župnika), Kaštelima (29.3., suorganizator Dragovoljačko-braniteljsku udrugu «Stina pradidova»), Vinkovcima (1.4., organizator Matica hrvatska Vinkovci), Slatini (2.4. u suradnji s Udrugom Ličana «Vila Velebita» - Slatina), Sl. Brodu (3.4. uz potporu Hvidre Sl. Brod), Požegi (4.4. u suradnji s Ličkim zavičajnim društvom «Vila Velebita» - Požega), Osijeku (5.4., organizator Knjižara «Nova»), Đakovu (6.4., organizator HOZ Jazovka - Ogranak Đakovo), Sisku (9.4.), Zagrebu (10.4.), Karlovcu (11.4.), Korenicu (12.4. uz potporu lokalnoga župnika), Otočcu (13.4.), Brinju (13.4., organizator Hrvatski domobran - Brinje), Slunj (14.4., organizator Pučko otvoreno učilište Slunj), Kastvu (15.4., suorganizator Udruga hrvatskih branitelja Domovinskog rata Kastav), Senju (16.4.) i Rijeci (17.4., organizator Matica hrvatska Rijeka). Osim predsjednice udruge i koautorice mr. sc. Blanke Matković, promocijama će nazociti koautor knjige, dragovoljac Domovinskoga rata, pripadnik 9. bojne HOS-a «Rafael Vitez Boban» i hrvatski ratni vojni invalid Ranko Topić. U Gospicu, Sisku, Zagrebu, Karlovcu, Otočcu, Brinju i Rijeci knjigu će također predstaviti dopredsjednik HDP «Dr. Rudolf Horvat» i profesor povijesti Stipo Pilić.

Hrvatska družba povjesničara «Dr. Rudolf Horvat» zahvaljuje svim jedinicama lokalne uprave i samouprave, udrugama (ogranci Matice hrvatske, udruge Ličana, HOZ Jazovka - Ogranak Đakovo, «Stina pradidova», Udruga branitelja iz Kastva, Hvidra Sl. Brod, Hrvatski domobran Brinje), Sisačkoj biskupiji, župnicima, Knjižari «Nova» iz Osijeka i pojedincima koji sudjeluju u organizacija i održavanju ovih promocija.

Svoj primjerak možete rezervirati na email info@croatiarediviva.com po promotivnoj cijeni od 200 kuna uz troškove poštarine ili preuzimanje na promocijama.

U sljedećim brojevima *Hrvatskog tjednika* objavljujemo pojedine optužnice i presude pronadene u Državnom arhivu u Gospicu.

IZ DOSJEA ŽELJKA BEDEKOVIĆA, GRADONAČELNIKA GOSPIĆA (1945.)

Kako je osuđen gradonačelnik Gospicu iz 1945. godine jer je bio ustaški nastrojen!

‘Vršeći tu dužnost, Bedeković je aktivno sudjelovao u ustaškoj vlasti saradjujući sa velikim županom Juricom Frković te dalje, da je u svoju kuću primao visoke ustaške funkcionere Joso Rosandića, Milu Budaku, Juricu Frkovića tako da je njegova kuća postala sastajalište ustaških zločinaca i centar iz kojeg se širila ustaška propaganda’

Dana 8. srpnja 1945. Odjel unutarnje uprave Okružnog narodnog odbora za Liku dostavio je javnom tužitelju za Liku prijavu protiv ‘bivšeg načelnika iz Gospicu’ Željka Bedekovića, ‘rođenoga u Vugrovcu, kotar Sv. Ivan Zelina, udovca, oca 3 djece, Hrvata, katolika, stara 76 godina, posjednika kuće u Gospicu, navodno nekažnjavana, stalnoga boravišta u Gospicu’ zbog ‘suradnje s okupatorom’ (Državni arhiv u Gospicu, f. 43, Sud za zaštitu nacionalne časti, K 28/45). U prijavi se navodi sljedeće:

‘Optuženi je još za vrijeme bivše Jugoslavije bio ustaški nastrojen, što slijedi iz same njegove izjave, prema kojoj se 1938. u Gospicu sastao sa Dr. Milom Budakom.

Dokaz: *Zapisnik o preslušanju optuženog pod I.*

Odmah po osnutku NDH, postavljen je optuženi od strane ustaša za gradonačelnika u Gospicu. Tako je optuženi počeo aktivno da sudjeluje u ustaškoj vlasti, radio i agitirao za ustaše. Nakon održavanih političkih zborova u Gospicu, kod njega su dolazili u posjete visoki ustaški dužnosnici Joso Rosandić, županijski tajnik, Mile Budak, Jurica Frković, te ostali viši ustaški funkcioneri. Njegova je kuća bila sastajalište ustaša iz kojega se širila ustaška propaganda. Sam optuženi je najaktivnije saradivao sa bivšim Velikim županom Frkovićem.

Dokaz: *Zapisnik o preslušanju svjedoka*

Draganac Milana, apotekara iz Gospicu, koji se prilaže pod 2.

Iz svega gornjega slijedi da je optuženi aktivno učestvovao u vlasti za vrijeme, dok su ustaše po Lici pravile nečuvena zvjerstva, da nije ništa poduzeo da bi se ovakav postupak spriječio, te je prema tome stajao u službi okupatora i njegovih pomagača. Iz gornjih razloga podnosimo ovu prijavu s predlogom da se protiv istoga povede krični postupak i primjerenog kazni.’

Uz prijavu je priložen Zapisnik sa saslušanja Željka Bedekovića koji je izjavio da je ‘odmah po osnutku NDH postavljen za gradonačelnika Gospicu, te sam na tom položaju ostao 13 mjeseci, a nakon toga sam smjenjen i moj naslijednik je Nikola Rukavina iz Gospicu, koji je ujedno bio pretsjednik sudbenog stola u Gospicu. Za vrijeme opstanka NDH nisam se mnogo družio sa Velikim županom Frkovićem kao ni sa popom Jolom. Isto tako nije niti Mile Budak niti jedan sastanak održao sa mnom. Priznajem, da je županijski tajnik Joso Rosandić s vremena na vrijeme dozvao mojoj kući i to samo kadkada nedjeljom na razgovor. Na pitanje, zašto ja nisam uložio protiv klanja Srba protest izjavljujem, da ja isti uistinu nikada nisam niti uložio, a to s razloga, što to nisam imao kod koga učiniti, pošto sam smatrao, da bi u ovom slučaju i ja došao u zatvor. Sa Milom Budakom sastao sam se svega jednom u Gospicu i to godine 1938.’

KRAJEM OŽUJKA 2019.

HRVATSKA DRUŽBA POVJEŠNIČARA „DR. RUDOLF HORVAT“

OBJAVA UJE NOVO IZDANJE POD NASLOVOM

„ZLOČINI JUGOSLAVENSKE ARMIJE I KOMUNISTIČKA
REPRESIJA U LICI I GRADU GOSPIĆU 1945. GODINE:
DOKUMENTI, SVJEDOČANSTVA I GROBISTA (1944.-1998.)“

KOAUTORA BLANKE MATKOVIĆ, PREDSJEDNICE UDRUGE I
DOKTORANDICE NA UNIVERSITY OF WARWICK I RANKA TOPIĆA,
PRIPADNIKA IX. BOJNE HOS-a „RAFAEL VITEZ BOBAN“ I HRVATSKOG
RATNOG VOJNOG INVALIDA

U ovoj knjizi na tisuću stranica objavljujemo brojne arhivske dokumente o stradanju hrvatskog stanovništva u Lici 1945. godine. Svoj primjerak možete naručiti na email info@croatiarediviva.com po promotivnoj cijeni od 200 kn plus poštarina.

Po promotivnoj cijeni od 250 kn je dostupno i prethodno izdanie naše udruge na preko 1300 stranica koje je pod naslovom „Vrgorska krajina, Makarsko primorje i heretvanski kraj u dokumentima Ozne, Udbe i Narodne milicije (1944.-1965.), Likvidacije i progno“ objavljeno u travnju 2018.

www.croatiarediviva.com, email: info@croatiarediviva.com

RASPORED PREDSTAVLJANJA:

- 26.3. GOSPIĆ, Kino "Korzo", Dr. Franje Tuđmana 12, 19 h
- 27.3. UDBINA, Crkva hrvatskih mučenika, 18.30 (nakon mise)
- 28.3. LOVINAC, Kulturno-informativni centar, Ulica dr. Franje Tuđmana 15, 17 h
- 28.3. LIČKI OSIR, Pastoralni centar, 19 h
- 29.3. KAŠTELA, Dvorac Vitulj, 19 h
- 1.4. VINKOVCI, Dvorana Ogrankar Matice hrvatske, J. Dalmatinca 22, 19 h
- 2.4. SLATINA, Hrvatski dom, Ulica bratice Radić 4, 18.30 h
- 3.4. SL. BROD, Dom HVIDR-e, Ul. Stjepana Marijanovića 2, 19 h
- 4.4. POŽEGA, Županijska gospodarska komora, Vukovarska 6, 18 h
- 5.4. OSIJEK, Knjižara Nova, Trg Ante Starčevića 4, 19 h
- 6.4. ĐAKOVO, Dvorana Župe Svetih Svetih, Strossmayerov trg 1, 11 h
- 9.4. SISAK, Dvorana sv. Ivana Pavla II., Sisačka biskupija, Trg bana Josipa Jelačića 9, 19.30 h
- 10.4. ZAGREB, Tribina grada Zagreba, Kapitel 27, 19 h
- 11.4. KARLOVAC, Dvorana župe Presvetog Srca Isusova-Novi Centar, Ulica Marina Držića 2, 20 h
- 12.4. KORENICA, Dvorana župe Sv. Jurja Mačenika, Pere Šnarića 21, 19 h
- 13.4. OTOČAC, Gacko pučko otvoreno učilište, Trg Dražena Bobinca 2, 17 h
- 13.4. BRINJE, Vatrogasnici dom, Frankopanska 17, 19 h
- 14.4. SLUNJ, Dvorana župe Presvetog Trojstva, Trg Zrinskih i Frankopana 18, 19 h (uz mogućnost da se ovo predstavljanje održi u prostorijama Pučkog otvorenog učilišta u Slunju)
- 15.4. KASTAV, Gradska vjećnica Kastav, Trg Lovkovića, 18 h
- 16.4. SENJ, Pučko otvoreno učilište M.C. Nehajeva, Jurje Orlovića 2, 19 h
- 17.4. RUEKA, Državni arhiv, Park Nikole Husta 2, 19 h

www.croatiarediviva.com, email: info@croatiarediviva.com

Dva dana kasnije Javni tužilac za Liku je podigao optužnicu protiv Željka Bedekovića sljedećeg sadržaja:

Optužnica

Javni tužilac Like - Gospić tuži:

BEDEKOVIĆ ŽELJKA, bivšeg načelnika grada Gospića za vrijeme NDH, 76 god. stara, rodj. na Vugrovcu (kotar Sv. Ivan Zelina), prebivalištem iz Gospića, udovca - oca troje djece, Hrvata, vjere rimokatoličke, posjednika kuće u Gospiću, navodno nekažnjavana, sada na slobodi, ostale generalije nepoznate

1.) što je, ustaški nastrojen još za vrijeme bivše Jugoslavije, odmah po proglašenju NDH kao osoba osobitog povjerenja postavljen od strane ustaške vlasti na položaj načelnika grada Gospića te vršeći tu dužnost aktivno sudjelovao u ustaškoj vlasti, saradjujući najaktivnije sa bivšim velikim županom Juricom Frkovićem,

2.) što je u svojoj kući primao posjete visokih ustaških funkcionera kao b. županijskog tajnika Jose Rosandića, b. ustaškog ministra - doglavnika Mile Budaka, b. velikog župana Jurice Frkovića i drugih, tako da je njegova kuća postala bila sastajalište vodećih ustaških zločinaca i jedan od centara, iz kojega se je širila ustaška propaganda.

te time se teško ogriješio o čast svoga na-

roda i počinio zločin protiv nacionalne časti iz čl. 1 i 2 t. 1, 2, 3 i 6 Odluke o zaštiti nacionalne časti Hrvata i Srba u Hrvatskoj.

Razlozi

Na prijavu koja je protiv njega podnesena optuženi u svojoj odbrani priznaje da je odmah po osnutku NDH postavljen bio za načelnika grada Gospića i da je na tom položaju ostao 13 mј. Poriče da bi se ma i jedan put sašao sa Milom Budakom; sa ovim da se je sašao samo jedanput u Gospiću, a to da je bilo godine 1938. Tvrdi da se za vrijeme NDH nije mnogo družio sa b. velikim županom Juricom Frkovićem te popom Jolom, a da je Joso Rosandić dolazio s vremenom na vrijeme u njegovu kuću, na razgovor, obično nedjeljom. Priznaje da nije uložio nikakov protest protiv klanja Srba, a to da nije učinio jer se nije imao kome obratiti i jer je smatrao da bi i sam zbog toga mogao dosjetiti u zatvor.

Svj. Draganac Milan na svom saslušanju potvrdio je da su u kuću optuženoga dolazili u posjetu nakon održavanih političkih zborova u Gospiću razni visoki ustaški funkcioneri, tako Mile Budak, Jurica Frković i Joso Rosandić. Izjavio je dalje da mu je vrlo dobro poznato i to da je optuženi najaktivnije saradivao sa b. velikim županom Frkovićem, da je bio vrlo aktivan ustaški propagator i da je njegova kuća bila centar, iz kojega se je širila

ustaška propaganda.

Na osnovu iskaza prednjeg svjedoka te djelomičnog priznanja samog optuženog proizlazi kao nesumnjivo da su svi navodi optužbe osnovani i dokazani te da je potpuno dokazana i krivnja optuženoga, koji je bio sasvim svijestan karaktera inkriminiranih čina i postupaka, pa ipak je na njih od dobre volje pristao.

Okolnost što je optuženi od strane ustaške vlasti postavljen na položaj načelnika grada baš u vrijeme kada su u Gospiću i cijeloj Lici ustaše vršili najsvirepija zločinstva i nedjela pokazuje očito, koliko je povjerenje optuženi uživao kod ustaških zločinaca, kad je izbor pao baš na njega. S obzirom na važnost i odgovornost položaja koji je zauzimao, ne može se uzeti da je optuženi bio samo jedan od onih koji

su čutke prelazili preko onoga što se radi te manje i više to odobravali, već se može sa sigurnošću tvrditi da je optuženi u svemu tome i aktivno, kao istaknuti organ ustaške vlasti, saradivao. Teško je vjerovati da bi posjete visokih ustaških funkcionera njegovoju kući bile obične i sasvim nedužne posjete, kad se ima u vidu tadanji položaj optuženoga i momenat kad se je to zbivalo. Iako na visokom položaju, a kojega je mogao da pomogne samo da je za to imao volje, optuženi u tom pravcu nije učinio ništa. Nije to propustio iz straha, nego za to što, da je drukčije radio, ne bi bilo u duhu ustaške ideologije, čiji je bio vatreći pristaša, i ne bi bilo u interesu onih u čiju se je službu potpuno svjesno stavio i do kraja im ostao odan.

Na osnovu izloženoga optužnica je u potpunosti osnovana. Optuženi se je teško ogriješio o nacionalnu čast i njegovo djelo ima se kvalifikovati kao zločin protiv nacionalne časti.

Predlaže se:

1.) da se pred tim sudom kao stvarno i mjesno nadležnim održi glavni pretres i po dovršenju ovoga donese presuda, kojom će optuženi biti proglašen krivim i osudjen na kaznu gubitka nacionalne časti te ostale, sporedne kazne koje je prema težini djela i stepenu krivnje zasluzio.

2.) da se na glavni pretres pozove optuženi te svj. Draganac Milan,

3.) da se na glavni pretres pročita prijava te sve potrebne obavijesti, koje da se do glavnog pretresa pribave.

Presudom Suda za zaštitu nacionalne časti Hrvata i Srba u Hrvatskoj za okrug Like od 14. srpnja 1945. Bedeković je osuđen na sedam godina gubitka nacionalne časti i konfiskaciju jedne polovice njegove imovine. U njegovom dosjeu je ostao sačuvan i zapis Prezidijuma Sabora Narodne republike Hrvatske od 22. veljače 1947. kojim se odbija Bedekovićeva molba za pomilovanjem.

PRESUDA

U IME NARODA!

Sud za zaštitu nacionalne časti Hrvata i Srba u Hrvatskoj za okrug Like, sastavljen od Dragosavac Božana predsjednika suda, Hećimović Milana, Glumičić Marije, Tišma Djure i Čačić Josipa članova suda, Tepavac Milana tajnika kao zapisničara u krivičnom predmetu protiv Bedeković Željka zbog zločina protiv nacionalne časti iz člana 1 i 2 tač. 1, 2, 3 i 6 Odluke o zaštiti nacionalne časti, nakon održanog javnog pretresa u prisutnosti zamjenika javnog tužioca Vujinović Ilijе, optuženog lično i njegovog branioca Gaić Milana, dana 14/VII.1945.

presudio je:

Optuženi Bedeković Željko, bivši načelnik grada Gospicā za vreme NDH-a, 76 godina star, rođ. u Vugrovcu (kotar Sveti Ivan Zelina), prebivalištem iz Gospicā, udovac otac troje djece, hrvat, vjere rimokatoličke, posjednik kuće u Gospicā, navodno nekažnjavan, sada na slobodi, ostale generalije nepoznate

kriv je:

1/ što je ustaški nastrojen još za vrijeme bivše Jugoslavije, odmah po proglašenju NDH-a, kao osoba osobitog povjerenja postavljen od strane ustaške vlasti na položaj načelnika grada Gospicā, te vršeći tu dužnost aktivno sudjelovao u ustaškoj vlasti, saradjujući najaktivnije sa bivšim velikim županom Juricom Frkovićem.

2/ što je u svojoj kući primao posjete višokih ustaških funkcionera kao bivšeg županskog tajnika Jose Rosandića, bivšeg ustaškog ministra, doglavnika Mile Budaka, bivšeg velikog župana Jurice Frkovića i drugih, tako da je njegova kuća postala bila sastajalište vodećih ustaških zločinaca i jedan od centara, iz kojega se širila ustaška propaganda,

te time se teško ogrešio o čast svoga naroda i počinio zločin protiv nacionalne časti iz člana 1 i 2 tač. 1, 2, 3 i 6 Odluke o zaštiti nacionalne časti Hrvata i Srba u Hrvatskoj, pa se radi toga

osuđuje:

Na 7 (sedam) godina gubitka nacionalne časti i na konfiskaciju jedne polovine njegove imovine.

Protiv ove presude nema pravo žalbe.

OBRAZLOŽENJE

Javni tužioc Like svojom optužbom tuži Bedeković Željka, koji je kao ustaški nastrojen još za vrijeme bivše Jugoslavije, odmah po proglašenju NDH-a od ustaških vlasti postavljen kao osoba osobitog povjerenja, za načelnika Gospicā, te da je vršeći tu dužnost aktivno sudjelovao u ustaškoj vlasti saradjujući sa velikim županom Juricom Frkovićem te dalje, da je u svoju kuću primao visoke ustaške funkcionere Joso Rosandića, Milu Budaku, Juricu Frkoviću tako da je njegova kuća postala sastajalište ustaških zločinaca i centar iz kojeg se širila ustaška propaganda.

Optuženi u svojoj obrani priznaje, da je odmah po osnutku NDH-a bio postavljen za načelnika grada Gospicā, na kojem je položaju stajao 13 mjeseci. Priznaje dalje, da je županijski tajnik Joso Rosandić dolazio u njegovu kuću na razgovor, dok se sa velikim županom Frkovićem nije mnogo družio. Sa Milom Budakom pak, da se samo jednom sastao u Gospicā, 1938. g., a za vrijeme NDH-a, da sa njime nije održao ni jedan sastanak brani se, da nije učinio nikakov korak, protest protiv klanja Srba stoga što je smatrao, da bi u tom slučaju i sam došao u zatvor, ali da je jednom bio kod Frkovića i kazao mu, da se prekine krvoproljeće te da je spasio Milinković Stipu, obitelj Banjanin Dane i Krpan Grgu.

Svjedok Draganac Milan, apotekar, koji je živio u Gospicā je iskazao, da je optuženi kao načelnik Gospicā bio vrlo aktivni propagator za ustaše, k njemu da su nakon održanih političkih zborova dolazili u posjetu ustaški funkcioneri kao Rosandić, Budak, Frković, te da je njegova kuća bila kuhinja iz koje se širila ustaška propaganda.

Djelomičnim priznanjem samog optuženog te na osnovu iskaza svjedoka Draganac utvrđeno je, da je optuženi odmah po osnutku NDH-a bio postavljen za načelnika Gospicā te time ujedno, da je aktivno učestvovao u ustaškoj vlasti. Dalje je utvrđeno, da je on u svoju kuću primao razne ustaške funkcionere te da je njegova kuća bila kao neki centar odakle su se krojili planovi za vršenje

propagande, kao da je i on sam bio vrlo aktivan propagator. Iz same odbrane optuženog slijedi, da je još i za vrijeme Jugoslavije bio ustaški nastrojen jer se on, kako sam kaže, još u 1938. god. sastao sa Milom Budakom. Da je pak bi osoba naročitog ustaškog povjerenja vidi se otale što je odmah bio postavljen za načelnika Gospicā, a da on nije bio takav i da već od prije nije imao vezu sa njima, sigurno je da ne bi bio postavljen, i to odmah na tako visoki položaj.

Na osnovu dakle djelomičnog priznanja optuženog, iskaza svjedoka Draganca, te nakon provedenog postupka sud je steko uvjerenje, da je optuženi počinio djelo za koje je priznat krivim.

Optuženi je bio načelnik u Gospicā u vremenu kada su se tu i u čitavoj Lici vršila najsvirepija zločinstva i nedjela. On ništa i nikada ne poduzima da bi se to spričilo, da bi nekoga spasio, iako je to na tako visokom položaju mogao učiniti već samo jednom, ako se povjeruje njegovoj obrani, kaže Frkoviću, da je previše krvoproljeća. On ne poduzima никакove korake za to, jer je bio pristaša ustaške ideologije, a ne zbog toga što bi se – kao što on u obrani kaže – strašio da ga ne zatvore. Ubijaju se ljudi, žene i djeca, pale se kuće, pljačka se imovina, a optuženi i dalje sjedi na načelničkoj stolici. Prima posjete ustaških funkcionera i u za sve to što se oko njega događa, on skupa sa tim funkcionerima stvara planove za širenje ustaške propagande. Sve to uzeto mu je kao otežavajuće okolnosti, a kao olakšica uzeto mu je to što mu sud vjeruje, da je spasio lica koja je u svojoj obrani naveo.

U djelima optuženog stiču se sva obilježja zločina protiv nacionalne časti iz člana 2 tač. 1, 2, 3 i 6 Odluke o zaštiti nacionalne časti Hrvata i Srba u Hrvatskoj pa je sud uvjerivši se o krivni optuženog istog proglašio krivim i osudio kao u dispozitivu.

Smrt fašizmu – Sloboda narodu!

SUD ZA ZAŠTITU NACIONALNE
ČASTI

ZA OKRUG LIKU

Gospicā, dana 14/VII.1945.

Tajnik:

Tepavac Milan [v.r.]

Predsjednik:

Dragosavac Božan [v.r.]

...¹ 17/VII.1945.²

...³ [v.r.]

1 Nečitko.

2 Nadpisano rukom.

3 Nečitko.

